

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет міжнародної економіки

Кафедра менеджменту та туристичного бізнесу

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

**ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»
за спеціальністю 073 «Менеджмент»**

(Шифр за ОПП ПП 5.8.1в)

**Дніпро
2017 рік**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Самойленко А.О., доцент кафедри менеджменту та туристичного бізнесу, к.е.н.

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 073 «Менеджмент»,

Протокол від «23» червня 2017 року №7

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є набуття професійних знань щодо закономірностей та процесів управління організаціями.

Міждисциплінарні зв'язки: «Стратегічне планування», «Теорія організації», «Організаційна поведінка», «Маркетинг», «Основи менеджменту», «Операційний менеджмент», «Менеджмент персоналу», «Основи економічної теорії», «Фінанси підприємства».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретичні основи стратегічного менеджменту.
2. Типи стратегій розвитку бізнесу.
3. Процес розробки та реалізації стратегії.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент» є формування системи теоретичних знань і практичних навичок із планування й організації стратегічного менеджменту в умовах ринкової економіки.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Стратегічний менеджмент» є формування у студентів комплексних знань щодо основних понять теорії стратегічного управління підприємством, визначення сутності та методологічних основ стратегічного управління підприємством, вивчення теоретичних зasad управління змінами, методів аналізу ресурсів та компетенцій підприємства; набуття навичок аналізу і розвитку організаційної структури і культури підприємства, впливу на агентів стратегічних змін на підприємстві, навчання студентів виявленню законів та закономірностей в процесі стратегічного управління підприємством, використання нормативно-правових документів у сфері управління підприємством.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні: знати :

- основні категорії теорії стратегічного менеджменту;
- методичні основи проведення стратегічного аналізу та оцінки стратегічного потенціалу підприємства;
- види стратегій підприємства та їх особливості;
- інструментарій оцінки альтернативних стратегічних варіантів та обґрунтування найбільш доцільної стратегії;
- методи стратегічного планування.

вміти :

- визначати стратегічні цілі та діяльності та організовувати їх реалізацію;
- проводити аналіз, оцінювати зовнішнє оточення підприємства та виявити його загрози та можливості, оцінити поточний стан та перспективу розвитку підприємства та дослідити його сильні і слабкі сторони;
- розробити альтернативні варіанти розвитку підприємства;
- обґрунтувати найбільш доцільні варіанти розвитку підприємства та сформувати його стратегію;
- розробити організаційне забезпечення реалізації обраної стратегії, а також створення системи стратегічного управління та забезпечення її функціонування в динамічному ринковому середовищі підприємницького середовища, розробити системи стратегічного контролю діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 144 годин/ 4 кредити ECTS.

2. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 1. Теоретичні основи стратегічного менеджменту

Тема 2. Еволюція стратегічного управління

Тема 3. Конкурентні переваги як основа стратегії

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ТИПИ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Тема 4. Стратегії відносно продукту

Тема 5. Стратегії інтеграції

Тема 6. Стратегії диверсифікації

Тема 7. Конкурентні стратегії підприємства

Тема 8. Фінансова стратегія підприємства

Тема 9. Маркетингова стратегія підприємства

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. ПРОЦЕС РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ

Тема 10. Аналіз середовища

Тема 11. Розробка місії та стратегічних цілей

Тема 12. Оцінка і вибір стратегії

Тема 13. Реалізація стратегії

Тема 14. Організаційна структура як інструмент стратегічного управління

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Мартиненко М. М. Стратегічний менеджмент [Текст]: підручник / М. М. Мартиненко, І. А. Ігнатьєва. – К.: Каравела, 2006. – 320 с.
2. Кантаєва О.В. Проблеми інформаційного забезпечення інноваційної діяльності на вітчизняних підприємствах України / О.В. Кантаєва, Н.М. Батишева // Вісник Університету банківської справи НБУ. – 2012. – № 3. – С. 130–134.
3. Порохня В.М. Стратегічне управління : навч. посібник / В.М. Порохня, Т.О. Безземельна, Т.А. Кравченко. – К. : Центр навч. л-ри, 2012. – 224 с.
4. Саух І.В. Передумови виникнення та особливості стратегічного менеджменту вітчизняних підприємств / І.В. Саух // Вісник ЖДТУ / Серія : Економічні науки. – 2014. – 3 (69). – С. 179–186.
5. Трухан О.Л. Змістовна сутність поняття «стратегія підприємства»: суперечності поглядів / О.Л. Трухан // Вісник ЖДТУ / Серія : Економічні науки. – 2010. – № 1 (51). – С. 236–241.

6. Хашиєва Л.В. Сутність і поняття стратегічного управління / Л.В. Хашиєва // Теорія та практика державного управління. – 2009. – Вип. 4. – С. 97–103 [Електронний ресурс].
7. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / Є. М. Кайлюк, В. М. Андреєва, В. В. Гриненко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 279 с.
8. Ігнатьєва І.А. Стратегічний менеджмент: підручник / І.А. Ігнатьєва. – К: Каравела. – 2015. – 464 с.
9. Стратегічний менеджмент. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М.П., [М.П. Бутко, М.Ю. Дітковська, С.М. Задоржна та ін.] – К. : «Центр учебової літератури», 2016. – 376 с.
10. Аванесова Н. Е. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом : теоретико-методичні засади : монографія / Н. Е. Аванесова, О. В. Марченко ; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. – Харків : Щедра садиба плюс, 2015. – 195 с.
11. Андрієнко В. М. Стратегічне управління підприємствами реального сектору економіки : механізми, методи, моделі : монографія / [В. М. Андрієнко та ін.]; Донецький нац. ун-т. – Донецьк : ДонНУ, 2012. – 155 с.
12. Герасимчук З. В. Стратегічне управління сталим розвитком міст : теорія, методологія, практика : монографія / З. В. Герасимчук, О. В. Середа ; Луц. нац. техн. ун-т. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 274 с.
13. Гриньова В. М. Управління підприємством в умовах розвитку ринку : монографія / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – Харків : Вид. ХДЕУ, 2010. – 268 с.
14. Довбня С.Б. Стратегія підприємства : навч. посібник / С.Б. Довбня, А.О. Найдовська, М.М. Хитко. – Д. : НМетаАУ, 2011. – Ч. 1. – 71 с.
15. Писаревський І.М. / Стратегічний менеджмент// І.М. Писаревський, О .М.Тищенко, М .М. Поколодна, Н .Б. Петрова: Підручник; ред. Аляб'єв; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва . – Х .: ХНАМГ, 2009. – 287 с.
- Додаткова*
1. Колесов О. С. Сучасні підходи до стратегічного управління розвитком підприємства в умовах господарювання / О. С. Колесов, А.В. Вацьківська // Збірник наукових праць ВНАУ : Серія Економічні науки. – 2012. – №2 (64). – с. 43 – 46.
2. Райковська І. Т. Модель сучасного стратегічного управління підприємством: зміст і компоненти / І. Т. Райковська // Вісник ЖДТУ : Серія Економічні науки. – 2015. – №3 (73). – 106 – 116.
3. Вагнер І. Роль стратегічного аналізу у виборі та розробці стратегії управління підприємством / І.Вагнер // Економічний аналіз. – 2010. – № 8. – С. 98–104.
4. Назаренко І. М. Наукові концепції розвитку стратегічного менеджменту: сутність, призначення та перспективи / І. М. Назаренко // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія Економіка.– 2014. .– Випуск 1 (42). – С. 53 – 58.

5. Довгань Л.Є. Стратегічна стійкість у системі стратегічного управління підприємством/ Довгань Л.Є., Мохонько Г. А./Актуальні проблеми економіки. – 2010. - №11. - С.118.

6. Кашуба Я. М. Вибір методів та підходів стратегічного управління розвитком підприємництва/ Кашуба Я. М./ Економіка та держава. – 2011. - №9. – С.16.

7. Свірідова С.С. Проблеми стратегічного управління підприємством / С. С. Свірідова, Стойловська О. М. // Вісник Хмельницького національного університету : Серія Економічні науки. – 2014. – №6 – Т. 4. – С. 292.

8. Шаповалова І. О. Сутність та передумови виникнення стратегічного управління / І. О. Шаповалова // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2014. – Том 18. – № 3. – С. 91-95.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Міністерства промислової політики України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://industry.kmu.gov.ua/industry/control/uk/index>

3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання питання до поточного контролю.